

Opetuksenkehittämisseminaari 2013

Sähköinsinööriilta ry. ja Oulun Tietoteekkarit ry. järjestivät yhdessä Oulun Yliopiston sähkö-, tieto- ja tietoliikennetekniikan osastojen kanssa jo perinteeksi muodostuneen Opetuksenkehittämisseminaarin tiistaina 26.3.2013 Teekkaritalolla. Tapahtuman tarkoituksena oli totuttuun tapaan koota osastojen henkilökunta ja opiskelijat yhteen pohtimaan ajankohtaisia osastojen opetukseen liittyviä aiheita. Tapahtuma järjestettiin vuoden 2012 tapaan paneelikeskustelun muodossa edellisvuodelta saatujen hyvien kokemusten vuoksi perinteisemmän ryhmätyö-mallin sijaan.

Seminaarin suunniteltu ohjelma

- 16.30 Aloituspuheenvuorot SIKin ja OTiTin puheenjohtajilta
 - 16.40 Osastonjohtajien/edustajien puheenvuorot
 - 17.00 TEKin puheenvuoro
 - 17.10 Kahvia ja pullaa
 - 17.30 Paneelikeskustelu alkaa
 - 19.00 Palautteen kerääminen opiskelijoilta ja henkilökunnalta
 - 19.20 Nuori Opettaja -palkinto
 - 19.45 Seminaari päättyy, sitsit alkavat
- Vapaa muotoista keskustelua. Saunomismahdollisuus.

Toteutunut ohjelma

- 16.40 Aloituspuheenvuorot SIKin ja OTiTin puheenjohtajilta
- 16.46 Osastonjohtajien/edustajien puheenvuorot
- 16.52 TEKin puheenvuoro
- 17.03 Kahvia ja pullaa
- 17.32 Paneelikeskustelu alkaa
 - 17:37 Tenttiakvaario
 - 18:27 Rakenneuudistus
 - 18:57 Opintojen sujuvuus
- 19.17 Palautteen kerääminen opiskelijoilta ja henkilökunnalta
- 19.37 Nuori Opettaja -palkinto

19.45 Seminaari päättyy

Seminaari pääsi alkamaan hieman aikataulusta jäljessä noin kello 16.38. Järjestävien tahojen edustajat, opintovastaavat Miika Keisu (Oulun Tietoteekkarit ry.) sekä Antti Rytilahti (Sähköinsinööriilta ry.) avasivat seminaarin toivottamalla vieraat tervetulleeksi tapahtumaan.

Tämän jälkeen tervehdysvuoronsa saivat molempien ainejärjestöjen puheenjohtajat, jotka aloituspuheissaan ottivat pienen katsauksen päivän paneelissa käsiteltäviin aiheisiin ja kevensivät tunnelmaa muistelemalla KotiMaanPitkä-exkursiota ja vierailua Beckhoff Automationilla Hyvinkäällä. Puheenjohtajat pohtivat puheenvuoroissaan myös sitä, onko aktiivisuus ainejärjestötoiminnassa yhdistettyä sujuviin opintoihin mahdollon yhtälö.

Osaston edustajien puheenvuorot aloitti tietoliikennetekniikan osaston professori Jari Iinatti, joka edusti seminaarissa sekä sähkö- että tietoliikennetekniikan osastoja sähkötekniikan osastonjohtajan ollessa estyneenä osallistumasta tapahtumaan. Iinatti käsitteli puheenvuorossaan muun muassa opintojen sujuvuutta, ja mainitsi että siihen on panostettu koulutusohjelmia kehittämällä. Samalla hän myös valoi uskoa opiskelijoihin kertomalla, että perusta sähkö-, tieto- ja tietoliikennetekniikkaan ei vanhene, ja tulevaisuudessakin on työllistymisnäkymät ovat hyvät.

Seuraavaksi tervehdysvuoronsa sai tietotekniikan osaston edustaja professori Jukka Rieki, joka käsitteli omassa puheessaan muun muassa yliopiston uusia tietojärjestelmiä ja niiden tilannetta sekä opiskelijoiden ja henkilökunnan välistä yhteistyötä. Rieki viittasi puheessaan myös rakenneuudistukseen ja kertoi sen avulla pyrittävän entistä parempaan ja laadukkaampaan opetukseen, ja myönsi samalla puheenjohtajienkin avauspuheenvuorossaan esittämän ajatuksen todeksi, ettei muutos tule opiskelijan silmiin olemaan välttämättä kovinkaan suuri.

Tekniikan Akateemisten Liiton edustaja, teekkariyhdistyksen Tero Marin kertoi omassa puheenvuorossaan opiskelijoiden merkityksestä TEK:lle ja opiskeluaikaisesta työnteosta ja siitä kuinka ne saadaan tukemaan toisiaan.

Aloituspuheenvuorot olivat ohi noin kello 16.55 ja tässä vaiheessa siirryttiin tauolle. Tarjolla oli kahvia, teetä, leipää ja pullaa Tekniikan Akateemisten Liiton tarjoamana. Samalla odoteltiin vielä viimeisiä panelisteja saapuvaksi paikalle ja kahvitaukoa jatkettiin aikataulun mukaisesti klo 17.30 saakka, jolloin paneeli oli valmis alkamaan.

Panelisteina toimivat tällä kertaa Jari Iinatti (sähkö- ja tietoliikennetekniikka), Jukka Rieki (tietotekniikka), Olli Silvén (tietotekniikka, koulutusrehtori), Riku Kallio (opiskelijaedustaja, tietotekniikka), Matti Särkelä (opiskelijaedustaja, sähkötekniikka) ja Titta Koski (tenttiakvaariotyöryhmä).

Paneelin aiheina olivat:

- Tenttiakvaario
- Rakenneuudistus
- Opintojen sujuvuus

Tenttiakvaario

Aluksi käsittelyyn otettiin tenttiakvaario-aihe, jonka suunnittelija Titta Koski tenttiakvaariota valmistelevasta työryhmästä esitteli ja kertoi missä vaiheessa työryhmä tällä hetkellä on tenttiakvaarion kanssa. Tenttiakvaario on tulossa Linnanmaan kampukselle, toivottavasti kirjaston läheisyyteen. Aikataulu on syksyille 2013, mutta mahdollisuus sen venymiseen on olemassa. Työryhmä on nimetty aina vuoden 2014 loppuun saakka.

Koski kertoi tenttiakvaariosta muualta saatujen kokemusten olevan pääsääntöisesti hyviä. Tampereella on tenttiakvaarion kautta tehty jo yli 20 000 tenttiä, ja vilppiepäilyjä on vain hyvin vähän. Tentti generoituu suoraan kysymyspankista, mikä mahdollistaa yksilölliset tentit.

Tenttiakvaarion kautta suoritettavissa tenteissä tulnaisiin noudattamaan samoja käytäntöjä kuin tavallisissakin tenteissä, esimerkiksi tenttiin saavuttava viimeistään 30 minuuttia tentin alkamisesta ja tentin tarkastuksen kolmen viikon sääntö.

Koulutusrehtori Silvén kertoi aiheeseen liittyen, että Aalto-yliopistossa tenttipäivät on lopetettu kokonaan, ja tentit on integroitu suoraan kursseihin. Tenttiakvaario tulisi vapauttamaan suuren määrän henkilökunnan työtunteja ja luentosalivarauksia. Oulussa tenttiakvaariossa suoritettavien tenttien valvonnan tulisi mitä todennäköisimmin hoitamaan kirjaston henkilökunta.

Sähkötekniikan opiskelijaedustaja Matti Särkelä kertoi tenttiakvaarion olevan opiskelijan näkökulmasta vain positiivinen asia, ja siitä on vaikea keksiä mitään negatiivista sanottavaa.

Keskustelussa tuli nopeasti ilmi, että tenttiakvaarion tärkein funktio tulisi olemaan todennäköisesti rästitenttien suorittaminen. Kun kurssista järjestetään vain muutama tentti vuodessa, voi sopivan ajankohdan löytäminen olla vaikeaa ja päällekkäisyyksiä tulee. Tenttiakvaario mahdollistaisi nopean paikkomisen myös heti varsinaisen tentin jälkeen, eikä seuraavaa tenttiä tarvitsisi odottaa pitkään. Tentti pitäisi päästä suorittamaan myös sellaisena ajankohtana kuin se opiskelijalle sopii, mutta laajan aikaikkunan mahdollistaminen tentin suorittamiselle voi olla haastavaa (jokainen ei voi tehdä mitä vain tenttiä milloin vain haluaa). Uusien tenttien määrää ei sinällään ole tarkoitus kasvattaa. Tavoitteena on tarjota laajemmat mahdollisuudet tenttiä, ei niinkään järjestää suurta määrää rästitenttejä. Perjantain tenttipäivistä olisi kuitenkin tarkoitus irrottautua.

Keskustelu laajeni myös yleisesti oppimiseen ja arviointikäytäntöihin. Jatkuvan arvioinnin hyödyistä oltiin samaa mieltä, yksi lopputentti kurssin päätteeksi voi helposti muodostua ”möröksi” opiskelijan silmissä. Osasuoritukset ja koko kurssin läpi kestävä arviointi on koettu hyväksi ja saavat opiskelijan tekemään paremmin töitä koko kurssin ajan (vrt. piikkimäinen kurssin lopussa), mutta ovat kuitenkin henkilökunnalle työlästä järjestää.

Rakenneuudistus

Seuraavana aiheena paneelissa oli rakenneuudistus ja sen vaikutukset. Professori Jukka Riekkii tietotekniikan osastolta esitteli aiheen uutta IT-yksikköä valmistelevan työryhmän puheenjohtajan ominaisuudessa.

Informaatioteknologian tiedekuntayksikkö tullaan perustamaan. Muutos opiskelijoille ei ole suuri, vaan se vaikuttaa enimmäkseen hallinnollisiin asioihin. Ajatuksena on hallinnon keventäminen, jolloin aikaa ja resursseja jäisi enemmän opetukseen ja tutkimustyöhön. Rakenneuudistus tulee vaikuttamaan myös esimerkiksi budjetin jakautumiseen ja rahoituksen läpinäkyvyyteen. Koulutuksen uudistaminen on kuitenkin seuraava vaihe, kun uusi yksikkö on perustettu.

Uuden tiedekuntatason IT-yksikön tarkoituksena olisi pyrkimys kaataa raja-aitoja ICT-alueella. Samoilla tai vahvasti kytköksissä olevilla aloilla on paljon potentiaalia yhteistyöhön esimerkiksi opetuksessa, ja resursseja voidaan kohdentaa järkevämmiin, kun samaa asiaa ei tehdä kahteen kertaan vähän eri tavalla eri puolella taloa.

Uudistus ei tule vaikuttamaan vahvasti tutkimukseen, sillä tutkimusta tehdään jo nykyisellään itsenäisemmät tutkimusryhmät. Rakenneuudistuksen myötä myös koulutusohjelman vaihdon kesken opiskelun on tarkoitus helpottua. Suunnittelevilla työryhmillä on kuitenkin ollut tiukka aikataulu, joten koulutusohjelmasisällöt ovat jääneet vielä vähemmälle suunnittelulle. Matematiikan jaoksen tilanteesta ei tässä yhteydessä keskusteltu, mutta opiskelijaedustaja Särkelä mainitsi ettei matematiikan jaosta voida yhdistää matematiikan laitoksen kanssa riippumatta siitä minkä yksikön hallinnon alle jaos lopulta sijoittuu.

Nykyiset yliopistorakennuksen tilat tulevat tulevaisuudessa muuttumaan ja uudelleenorganisointumista tapahtuu, mutta niistä ei vielä tällä hetkellä tiedetä. Tietotalokin tulee saamaan peruskorjauksen viimeistään 20 vuoden päästä.

Keskustelua käytiin myös uuden yksikön nimeämisestä, mutta sen suhteen mitään ei ole vielä lopullisesti päätetty.

Opintojen sujuvuus

Viimeisenä aiheena käsittelyssä oli opintojen sujuvuus ja opinnoissa edistyminen. Opintoajat venyvät ja kandidaatin tutkinto saadaan usein ulos vain hetkeä ennen DI-tutkintoa. Asiaan on yritetty puuttua, mutta tiedostetaan että se on haastavaa. Erityisesti opintojen alkuvaihetta on kehitettävä, omaopettajatoiminta nostettiin esiin merkittävänä kehittämisen kohteena ja se olisi kytkettävä selkeämmin opiskelijan opintoihin.

Keskustelua käytiin myös siitä, pitäisikö pienistä silppusuoritteista siirtyä muidenkin yliopistojen suosimiin laajoihin kurssikokonaisuuksiin (5 – 7,5 op). Koulutusrehtori Silvén esitti yhdeksi syyksi myös sen, että valtaosa sisäänotettavista on nuoria ja armeija sotkee monilla opintotahdin. Verkkokurssit ja nykyisten sähköisten järjestelmien parantaminen voisivat auttaa.

Työmäärän ei myöskään monesti koettu korreloivan kurssista saatavan opintopistemäärän kanssa, vaikkakaan kurssin op-määrällä ei sinänsä koettu olevan vaikutusta siihen tuleeko kurssi suoritettua vai ei. Myös rästiin jääneiden kurssien suorittaminen koettiin nykyisellään monesti vaikeaksi, ja näin ollen kurseja jää ”roikkumaan”. Kesäopinnot ovat osoittautuneet Oulussa todella tehokkaiksi, noin 200 opiskelijaa pääsi 55 opintopisteen rajan yli kesäopintojen avulla.

Myös uusi rahoitusmalli otettiin mukaan keskusteluun ja pohdittiin sitä voisiko opiskelijoita kannustaa esimerkiksi rahallisesti palkitsemalla suorittamaan opintoja. Kelan nykyinen järjestely ei kannusta 55 opintopisteen suoritukseen opiskelijan näkökulmasta, kun taas jokainen 55 op ylittävä opiskelija merkitsee suoraan rahaa yliopistolle.

Paneelin jälkeen kerättiin palaute seminaariin osallistuneilta, niin opiskelijoilta kuin henkilökunnaltakin. Palautteen keruun aikana TEK:in edustaja Tero Marin piti vielä toisen puheenvuoron.

Seminaarin päätteeksi jaettiin vielä Nuori Opettaja -palkinto, joka myönnettiin tänä vuonna kiltojen esityksen mukaisesti tietotekniikan osaston Denzil Ferreiralle. Denzil on toiminut ansiokkaasti Human Computer Interaction sekä Mobile and Social Computing -kurssien assistenttina ja hän on selvästi kiinnostunut opettamastaan aiheesta ja välittää opiskelijoidensa menestyksestä. Palkinnoksi Denzil sai osastojen kustantaman seminaarimatkan. Palkitsemisen jälkeen seminaari päättyi.

Miika Keisu

Oulun Tietoteekkarit ry.

Antti Ryttilahti

Sähköinsinööriilta ry.